ШУНДАЙ ПАРТИЯ БОР!

В. Ульянов (Ленин)

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. | 6 февраль 1970 йил, жума | № 30 (14.496). | Баҳоси 2 тийин.

ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

ДОН ЭКИШ БОШЛАНДИ

✦ Мирзачўлда ҳавонинг иссиқ келиши Зомин районининг деҳқонларига баҳорги ғалла экинларини оммавий экишни бошлаб юборишга имкон берди. Механизаторлар «Зомин-1» совхозининг биринчи бўлимида уруғлик ғалла сепиш билан бирга ерга майдаланган ўғит ҳам бермоқдалар. Дастлабки 300 гектар ер экиб бўлинди.

Зомин районининг хўжаликлари 6 минг гектар ерга баҳорги дон экишни мўлжалламоқдалар. Уруғлик яхши ишланган лалмикор майдонларга сепилмоқда. Механизаторлар экишни 10—12 иш кунида тамомлашга сўз бердилар.

«ЭЛЕКТРОМАШ»НИНГ ХАЛҚАРО АДРЕСЛАРИ

✦ «Электромаш» заводи Сурия Араб Республикасига электр аппаратларнинг бир партиясини юборди. Дўстларимизнинг заказини муддатидан олдин бажарилди. Англия, Голландия ва бошқа чет мамлакатларга юбориш учун рангли металларни совуқ ҳолда пайвандлаш агрегатлари, пайвандлаш трансформаторлари тайёрланмоқда.

«Электромаш» заводининг маҳсулоти жаҳоннинг 20 дан ортиқ мамлакатига жўнатилмоқда.

(ЎзТАГ).

КОММУНИСТ

Коммунист — Ленин асрининг ижодкори, саркори. Коммунист— порлоқ истиқбол бунёдкори.

1917 йилнинг революцион кунлари, мамлакат олдида йўл танлаш масаласи, Россияни яқинлашиб келаётган миллий ҳалокатдан қандай қилиб қутқазиш масаласи кескин турарди. Меньшевикларнинг бошлиқларидан бири, мамлакат тақдири учун жавобгарликни ўз зиммасига оладиган партия бизда йўқ, деб даъво қилди. Буюк доҳиймиз В. И. Ленин комил ишонч билан унга рад жавоби бериб:

—Шундай партия бор!—деди.

Бу кун ҳар бир коммунист — ўз зиммасига мамлакат тақдирини, халқ келажагини олган, Владимир Ильич Ленин башорат қилиб айтганидек, бу жуда катта юкни кўтариб боришга қодир эканлигини амалда кўрсатган Коммунистик партиянинг аъзоси бўлиши билан фахрланади.

Миллион-миллион кишилар ишончини, муҳаббатини қозонган, синфнинг онгли, авангард отряди, замонамизнинг энг илғор, энг ташаббускор толмас курашчилари бўлган коммунистлар халқларга ер юзида энг адолатли жамиятга олиб борадиган келажак йўлини кўрсатиб, бу йўлни сўнмас машъалдек ёритиб турибдилар. Улар КПСС Программасида таъкидланган вазифаларни сабот ва матонат билан бажармоқдалар.

Коммунист ишлаб чиқаришда, ижтимоий ва шахсий ҳаётда ўзининг бутун хулқ-атвори билан коммунистик муносабатларни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш учун курашнинг юксак намуналарини кўрсатиши, коммунистик ахлоқ принципи ва нормаларига риоя қилиши лозим. Ўзбекистон Коммунистик партияси КПСС Марказий Комитети теварагига маҳкам жипслашган ҳолда коммунистик қурилишнинг амалий вазифаларини ҳал қилишда республика партия ташкилотининг ролини кучайтириш, унинг сафларини ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлаш ва ғоявий жиҳатдан жипслаштириш соҳасида катта-катта тадбир-чораларни амалга ошириб келмоқда.

Бутун мамлакат аҳли қатори Ўзбекистон коммунистлари ҳам жаҳон тарихидаги буюк воқеа — Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Ҳозирги вақтда Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг жанговар отряди Ўзбекистон Компартияси 412 мингдан ортиқ коммунистни бирлаштириб турибди. Республика ишлаб чиқариш коллективларида 12 мингдан кўп бошланғич партия ташкилоти фаолият кўрсатмоқда. Республикамизда коммунистларнинг етакчилиги, ҳаётбахш таъсири сезилмаган биронта соҳани топиш қийин.

Меҳнаткашларнинг онглилигини ва ижодий ташаббусини; интизомлилигини ва уюшқоқлигини ошириш муваффақиятларимизнинг капитидир. Фан ва техника тараққиётига эришиш, иқтисодий ислоҳот, социалистик демократиянинг доимий ривожланиб бораётганлиги совет кишиларидан ижтимоий фаолиятни янада юксалтиришни талаб қилмоқда. Коммунистлар, ҳамиша шу юксак талаблар даражасида туришлари, намуна кўрсатишлари керак. «Марксизм ишчилар партиясини тарбиялаганда, — деб таълим берган эди, В. И. Ленин,— пролетариат авангардини тарбиялайди — ҳокимиятни қўлга олишга... устоз, раҳбар, йўлбошчи бўлишга қобил авангардни тарбиялайди». Улуғ юртимизда буюк Ленин юбилейи олди умумхалқ социалистик мусобақасида партия жангчилари — коммунистларнинг авангардлиги ўз камоли билан намоён бўлмоқда. Завод ва фабрикаларда, колхоз ва совхозларда, идора ва муассасаларда партия ташкилотлари атрофига уюшган ягона маслакдаги минглаб ишчилар, деҳқонлар, зиёлилар коммунист номини шараф билан оқлаб келмоқдалар, соҳаларида илғорлик намуналарини кўрсатмоқдалар.

Бекобод шаҳридаги В. И. Ленин номли металлургия заводи, Мирзачўлдаги В. И. Ленин номли совхоз коллективлари, уларга байроқдор бўлган коммунистлар Владимир Ильич Ленин юбилейини муносиб кутиб олиш ва беш йиллик режаларини муддатидан илгари бажариш юзасидан социалистик мажбуриятлар қабул қилиб, юбилей йилидаги зарбдор ишларнинг ташаббускорлари бўлиб чиқдилар.

«Коммунизм алифбесини ёддан билиш мумкин, бироқ, агарда у қалбингга жо бўлмаса, бундан ҳеч нарса чиқмайди, сен коммунизмнинг жангчиси эмас, маддоҳи бўлиб қоласан» деб ёзган эди оташин ленинчи С. М. Киров. Шундай. Коммунист бўлиш коммунизмнинг актив қурувчиси бўлиш, демакдир. У оммага партиянинг ҳаётбахш юксалишга бошловчи сиёсатини кун сайин тушунтириши нурли келажак йўлида янги ва илғор нарсаларнинг ҳаммасини турмушга сингдириш учун фаол курашиши лозим.

Бугун газетамиз саҳифаларида коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишда, маданиятимизнинг равнақ топишида астойдил меҳнат қилаётган кўплаб коммунистларнинг ишлари, режалари билан танишасиз.

Партиямизнинг совет жамиятидаги роли ва аҳамияти тобора ортиб бормоқда. КПСС Марказий Комитетининг В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишлаб чиқарган Тезисларида Коммунистик партия раҳбарлигида эришилган катта муваффақиятлар, улуғ зафарлар кўрсатилиб, меҳнаткашларнинг ишончини оқлаш йўлида, коммунизм йўлида қилинадиган катта ишлар белгилаб берилди. Партиямизнинг халқ манфаатларидан бошқа ҳеч қандай манфаатлари йўқ.

Онгли, фидокор коммунистлар улуғ доҳиймизнинг юбилейини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиб, ўзларининг барча меҳнаткашлар қатори партияга бўлган чексиз садоқатларини фидокорона меҳнатлари билан, Коммунистик партия теварагига яна ҳам маҳкамроқ, яна ҳам жипсроқ бирлашишлари билан намойиш қиладилар.

В. И. ЛЕНИН МИНБАРДА

П. Оцуп фотоси. (ТАСС).

ТИКУВЧИЛАР АҲДИ

Қарши шаҳридаги тикувчилик фабрикасининг чеварлари доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига бошланиб кетган умумхалқ мусобақасига қўшилиб, беш йилликнинг тўртинчи йили топшириғини муддатидан олдин уддалаган эдилар. 7 миллион 900 минг сўмлик кийим-кечак тикилди. Ундан ортиқ янги хил кийим тикиш ўзлаштирилди.

Фабрика коллективи юбилей йилида улуғ доҳий таваллуди нишонланадиган кунгача пландан ташқари 400 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашга аҳд қилган. Чеварлар ҳозир алоҳида ғайрат билан ишлашяпти.

П. ГАДОЕВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

САБЗАВОТКОРЛАР МАРРАСИ

БУХОРО, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Сабзавот — дастурхон зийнати, эл-юрт маъмурчилигининг рамзидир. Бухоро областида сабзавот ва полиз экинлари маҳсулотини кўпайтириш, мевали боғ ҳамда токзорларни кенгайтириш учун битмас-туганмас резервлар мавжуд. Мирзачўл районидаги В. И. Ленин номли совхоз ишчиларининг қимматли ташаббусига қўшилган область сабзавотчилари ва боғбонлари ана шу резервлардан тўлароқ фойдаланиш, 1970 йилда бу экинлардан мўл ҳосил етиштириш режаларини белгилаб олдилар.

Утган хўжалик йилида область бўйича давлатга 29 минг тонна сабзавот, 22,5 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, кўплаб мева ҳамда узум етказиб берилган бўлса, беш йилликнинг сўнгги ҳал қилувчи йилида бу миқдор янада кўпайтирилади. Шу мақсадда Бухоро районида ихтисослаштирилган ниҳолчилик совхози ташкил этилди. Янги хўжалик боғбонлари юбилей йилида область колхоз, совхозларига дастлабки 100 минг туп мевали дарахтлар кўчати етказиб берадилар.

Область сабзавотчиларининг яқинда бўлиб ўтган кенгашида шу ҳақда гапирилди. Докладчи — область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари ўртоқ С. Ғаниев, музокарада сўзлаган нотиқлар юбилей йилида сабзавотчилар, боғбонлар олдида турган энг муҳим ва кечиктириб бўлмайдиган вазифаларни таъкидлаб ўтишди.

КВАРТАЛ ПЛАНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Самарқанд областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун курашиб, янги ғалабани қўлга киритдилар. Улар гўшт тайёрлаш бўйича биринчи квартал планини муддатидан илгари бажардилар. Давлатга 4,4 минг тоннадан ортиқ маҳсулот сотилди.

ВЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ IX ПЛЕНУМИ

Ленин комсомоли, мамлакатимизнинг барча йигитлари ва қизлари зўр сиёсий активлик ҳамда меҳнатда ғайрат жўш урган бир вазиятда В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб равишда кутиб олишга тайёрланмоқдалар. ВЛКСМ Марказий Комитетининг 4 февралда Москвада бўлиб ўтган IX пленуми иштирокчилари совет ёшларининг Ленинизмга, Коммунистик партия ишига чексиз содиқ эканлигини изҳор қилдилар. Пленум «КПСС Марказий Комитетининг 1969 йилги декабрь Пленуми якунлари ва комсомол ташкилотининг вазифалари ҳақидаги» масалани муҳокама қилди.

Пленумда ВЛКСМ марказий Комитетининг биринчи секретари Е. М. Тяжельников доклад қилди.

Пленумда КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов нутқ сўзлади.

Пленум, шунингдек ташкилий масалаларни ҳам қараб чиқди. (ТАСС).

ПАРТИЯ СОЛДАТИ

Б. РАҲИМОВ,
Андижон область партия комитетининг биринчи секретари

Ҳафиз Полвоновнинг номи эндиликда бутун республикага маълум ва машҳур. Ҳалол меҳнати ва соф виждони уни кўпчиликка танитиб қўйди. Илгари оддий тракторчи эди. Сўнг бир неча йил омборчилик қилди. Тўғри ишлади, халқ мулкини кўз қорачиғидай сақлади, партия сафига кирди. Донгдор механизатор Мамажон Дадажонов чўлга кетгач, унинг ўрнини билдирмасам деди. Партия ташкилоти унга катта ишонч билдириб, машъал бригаданинг шуҳратига шуҳрат қўшишни топширди. Янги бригадир коммунистлар, омилкор деҳқонлар билан бамаслаҳат иш юритди. Мамажончасига ишлади. Коммунистларнинг ишлаб чиқаришдаги ўрни, мавқеига алоҳида эътибор берди. Деҳқонларни катта ишларга руҳлантириб турди.

Мамажон бригадасида ҳосилдорлик ўсиб, маълум чўққига етиб қолган эди. Ундан ошириш осон эмасди. Лекин Ҳафиз Полвонов омборчиликдан бригадирликка ўтган биринчи йилиёқ ҳосилдорликни ошириб, рекорд қўйди. Тўрт қаторли машина бункеридан 416 тонна пахта тўкиб, Мамажоннинг ўрнини босди. Ўша йили Ҳафиз Полвонов СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг олтин медали билан мукофотланди. Юксак мукофот уни яна руҳлантириб юборди.

Коммунист меҳнатда шахсий намуна кўрсатиши ва кишиларда меҳнатга муҳаббат, жамоат бойлигини оширишга астойдил интилиш ҳиссини уйғотиши керак. Мен Ҳафиз Полвоновда худди шундай фазилатни кўраман. Одамлардан, Полвонов ишлаётган Ленин районидаги Ильич номли колхоз раҳбарларидан кўп воқеаларни эшитдим. **У камтар ва мард, қалби булоқ сувидек пок одам. Ўз ишига пишиқ, жонкуяр, ориятли коммунист. Пахтакорлик касбини қадрлайди.** Эрта-ю кеч далада, одамлар орасида. Оғир дамларда ҳузур ҳаловатдан кечиб юборади.

Унинг бу ҳислати бултур терим маҳалида намоён бўлди. Об-ҳаво ноқулайлиги туфайли пахтаси ҳадеганда очилавермади. Полвонов ғайратига чидаб туролмади. Коммунистлар билан маслаҳатлашиб, бригадасида пахта очилгунча чўлга бориб пахта теришга қарор қилди. Область партия комитети уни қўллаб-қувватлади. Бўз районидаги Карл Маркс номли колхозда бир неча кун пахта терди.

Бу ўринда Полвоновнинг яна бир фазилатини айтиб ўтишни истардим. У ҳамиша янгиликка интилади, колхознинг фойдасини кўзлайди Кечаги усул эртага эскириб қолиши мумкинлигини ҳис этади, ҳаётда орқада қолмаслик учун излангани-изланган. Унинг бригадаси Андижонда кенг қаторлаб пахта етиштиришни биринчи бошлаб берганлардан. Унга ўнлаб бригадалар эргашди. Ушбу сатрларни ёзаётганда ўтган йили терим арафасида рўй берган бошқа бир воқеа ёдимга тушиб кетди.

Полвоновнинг қишлоғига ўтмаганимга анча бўлганди. Бу орада Ильич номли колхоз коммунистлари терим агрегатларидан унумли фойдаланиш тўғрисида «Совет Ўзбекистони» газетасида ўз мулоҳазалари билан чиқишган, мен шундан кейин у билан учрашиб турардим.

— Ҳар гал келишингизга бир ташвиш чиқиб туради, — деди у сиполик билан.

— Тортинмай айтаверинг, — дедим.

Полвонов мақсадга кўчди:

— Тўрт қаторли «Ўзбекистон» машинасининг янгиси чиқибди. Шундан бирини олишга ёрдам қилсангиз...

У юрагидаги гапларни жуда тортиниб, ийманиб айтди. Унинг ҳатти-ҳаракатидан оддийлиги, камтарлиги шундоқ сезилиб турарди.

Мен қишлоқ коммунисти Ҳафиз Полвонов табиатида парвариш қилса арзийдиган гулларни кўраман. Муомалада, юриш-туришда ҳамманинг ҳаваси келади унга. Қани энди, ҳамма одамлар шундай бўлса!

Баъзи одамлар икки оғиз мақтов гап эшитса, босар-тусарини билмай қолади, ўзгаларни назарписанд қилмай қўяди. Ҳафиз Полвоновда бунақа одат йўқ. Оғир, босиқ, камтар коммунист.

Область партия комитети тегишли ташкилотлар билан алоқа боғлаб унга сўраган машинасини олишга кўмаклашди. Ишчан коммунист янги пахта териш машинасини жуда эҳтиётлик билан синовдан ўтказди. У машҳур механизатор Шоймардон Қудратовнинг ватанпарварлик чақириғига Андижонда биринчи бўлиб «лаббай» деб жавоб берди. Бултурги об-ҳаво ноқулай келган оғир шароитда ҳам янги машина бункеридан 400 тонна пахта тўкди. Бригадаси эса, Ильич номли колхозда энг юқори кўрсаткичга эришди. 115 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан зиёд хирмон кўтарди.

Бошқалар планни тўлдира олмаган шароитда юқори ҳосил олиш ҳар кимнинг қўлидан келавермайди. Агар инсон астойдил бўлса, тоғни талқон қилади, иложи бўлмаган ишнинг уддасидан чиқади, деб шуни айтади. Ҳафиз Полвонов ана шунақа иродаси пўлатдек мустаҳкам коммунист. Бир коммунист шаънига шунча мақтовми, дейишингиз мумкин. Ҳа, унинг ишлари шунга лойиқ. Бу, биргина менинг фикрим эмас, область партия комитетининг фикри ҳамдир.

Ҳафиз Полвонов фақат бригадирлик ва механизаторлик билангина ўралашиб қолаётгани йўқ. У партиявий ишларда ҳам фаол қатнашади. Партия йиғилишларида сўзга чиқиб, ҳар бир коммунист шахсий намуна кўрсатиши, ишда ҳам, турмушда ҳам бошқаларга ибрат бўлиши керак, деган масалани ўртага ташлайди. Унинг мулоҳазаларига қишлоқ коммунистлари тўла қўшиладилар. У айниқса, коммунистнинг бурчи ҳақида кўп гапиради.

Полвонов халқ орасида шунчалик обрў-эътибор топган экан, бу Ленин ва Ленин партияси туфайлидир. Ленин бўлмаганда, инқилоб бўлмаганда оддий деҳқон боласи Ҳафиз Полвонов шунча қадр-қиммат топа олармиди! Ленин иши учун доим тайёр турувчи бу коммунистнинг ҳаёт йўли бир мактабга ўхшайди. У партиянинг ишонган ва омилкор ҳамда ташаббускор ҳақиқий солдатидир.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

Узбекистон ССР Министрлар Совети В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишлаб энг яхши адабиёт, санъат ва архитектура асарлари учун ўтказиладиган республика конкурсида ёзувчилар, композиторлар, рассомлар, театр, кино, архитектура арбоблари, олимлар, шунингдек республика театрлари, киностудияларининг, радио ва телевидениенинг, концерт ташкилотлари, илмий-тадқиқот ва ўқув юртларининг ижодий коллективлари қатнаша оладилар, деб белгилади:

Конкурсга 1967 йил 1 ноябрдан бошлаб 1970 йил 1 мартгача бўлган давр ичида яратилган роман, повесть, ҳикоя, очерк, поэма, шеър, пьеса, адабий сценарийлар, опера ва балет либреттолари, симфония, спектакль, концерт программалари, романс, қўшиқ, халқ амалий санъати ва архитектура асарлари, шунингдек марксча-ленинча эстетика, санъатшунослик, адабиётшунослик ва адабий танқид асарлари қабул қилинади.

Узбекистон ССР Маданият министрлиги Узбекистон ССР Министрлар Совети Кинематография давлат комитети, Матбуот давлат комитети, Радио эшиттириш ва телевидение давлат комитети, Узбекистон ССР Госстройи коллегиялари, Узбекистон ССР Фанлар академияси Президиуми ёзувчилар, композиторлар, рассомлар, кинематографиячилар, журналистлар, архитекторлар союзларининг правлениелари, Узбекистон театр жамияти ҳамда тарихий ва маданий ёдгорликларни муҳофаза қилиш жамияти, театрларнинг бадиий кенгашлари, музика муассасалари, илмий-тдқиқот институтлари ҳамда ўқув юртларининг илмий кенгашлари конкурс жюрисига адабиёт, санъат ва архитектуранинг энг яхши асарларини конкурсга тақдим этиш тўғрисидаги тавсияларни топшира оладилар.

Адабиёт, санъат ва архитектура асарлари жюри муҳокамасига 1970 йил 1 мартгача тақдим этилади.

Конкурс 1970 йил 1 мартдан бошлаб 15 апрелгача якунланади ва 1970 йил 22 апрелда матбуотда эълон қилинади.

* * *

В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишлаб энг яхши адабий асарлар, санъат ва архитектура асарлари учун ўтказиладигн республика конкурси жюрисининг мажлиси бўлиб ўтди. Жюри конкурсга тақдим этилган асарларни қараб чиқиш тартиби тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Барча асарлар қуйидаги адресга юборилиши керак: Тошкент шаҳри 18, академик Сулаймонова кўчаси, 29-уй Ёзувчилар союзи, республика конкурси жюриси.

(ЎзТАГ).

"МАРКСИЗМ ИШЧИЛАР ПАРТИЯСИНИ ТАРБИЯЛАГАНДА, ПРОЛЕТАРИАТ АВАНГАРДИНИ ТАРБИЯЛАЙДИ - ҲОКИМИЯТНИ ҚЎЛГА ОЛИШГА... УСТОЗ, РАҲБАР, ЙЎЛБОШЧИ БЎЛИШГА ҚОБИЛ АВАНГАРДНИ ТАРБИЯЛАЙДИ"

"ПАРТИЯ — СИНФНИНГ ОНГЛИ, ИЛҒОР ҚАТЛАМИДИР, УНИНГ АВАНГАРДИДИР. БУ АВАНГАРДНИНГ КУЧИ УНИНГ СОНИГА ҚАРАГАНДА 10 КАРРА, 100 КАРРА ВА УНДАН КЎПРОҚДИР..."

В. И. ЛЕНИН

РЕВОЛЮЦИЯ САРЧАШМАЛАРИДА

Партия ветерани ҳикоя қилади

АЙТСАМ АДО БЎЛМАЙДИ...

Гулистон шаҳрида Муҳаммади ота Тўйчибоев деган бир киши яшайди, у етмиш тўрт ёшга кирган бўлса ҳам ҳали анча тетик. Ота ҳаётни меҳнатсиз тасаввур қила олмайдиганлардан. У эллик беш йилдан бери Мирзачўлда яшаб келади. Чўл унинг кўз ўнгида гулистонга айланиб боряпти.

Муҳаммади ота минг бир кеча ҳикоя қилса ҳам тугамайдиган жуда кўп воқеаларнинг шоҳиди. Аллақанчалари эса унинг бошидан кечган.

Эътиборингизга шу табаррук кекса сўзлаб берган айрим ўтмиш лавҳаларни ҳавола қилаётирмиз.

* * *

У вақтлари одамнинг қадр-қиммати йўқ эди.

1907 йилда, ўн бирга қадам қўйгандим, отам мени Ўратепалик Қосимбойникига олиб келди. «Худо ўзи паноҳида асрасин, болам, бой отангнинг сўзидан чиқма, уни ҳафа қилма, бошинг тошдан бўлсин» деди. Отамнинг қирқ ямоқли чопонининг баридан маҳкам ушлаб қўйиб юбормадим. Бой ота мулойимлик билан «уйга кир бўтам, сени иссиқ нон билан бир меҳмон қилай» деб қолди. «Нон»ни эшитдиму, бўшашиб отамни қўйиб юбордим.

Бой орқасидан эргашиб, данғиллама уйга кирдим. Алдамади. Нон ва чой беришди. Йиртиқ чориқни қўлимга тутқазиб, «мол боқасан, юр» деб бой мени олиб кетди.

Бойнинг қўйларини боқиб юрдим. Итда тиним бўларди, менда тиним йўқ. Кечаю-кундуз молга қарайман, суғориш, боқиш, хашак ташиш... Эвазига бой қозонининг қиринди-ювиндисини берарди.

Икки йилча ишлаб юрдим. Чеккан азобларимни эсласам, суягим қақшаб кетади.

Бир куни мен боқиб юрган отарга бўрилар ҳужум қилиб қолди. Бир қўйни думбасидан тишлаб, ғажиб ташлади. Буни эшитган бой мени роса дўппослаб урди, кийим-бошимни ечиб олиб, ҳақимнинг бир тийинини ҳам бермай ҳайдаб юборди. Ўксиниб-ўксиниб йиғладим, қишин-ёзин далама-дала, қир-адирлар бўйлаб юрганимни ҳам бой менга кўп кўрди, деб бошим оққан, оёғим тортган томонга қараб юравердим.

1909 йили адашиб, улоқиб шу ерга, Мирзачўлга келиб қолибман. Биз бечораларга. бир бурда нон учун бойлар қўлида ишлашдан бошқа йўл йўқ эди. Аввал Алибек, кейин Сурков. Уланов. Шолохов деган бойларга хизматкорликка тушдим.

Хозирги Гулистон районидаги «Октябрь» колхози территориясида Шолохов деган қулоққа мардикорлик қилиб юрганимда, 1924 йилда «Қўшчилар иттифоқи» тузилди ва унга аъзо бўлиб кирдим. Мирзачўл уездининг 1925 йил май ойида бўлиб ўтган съездига делегат бўлдим. Мени съезд президиумига ҳам чиқаришди. Бундай қарасам, ёнимда мулла Эшонқул, мулла Маматкарим, қулоқ Борисовлар ҳам ўтиришибди. Чидай олмадим. Средазбюро инструктори доклад қилаётиб, «Уезд ижрокомининг раҳбарлиги камбағалларга, батракларга, ишчиларга топширилиши керак» деган сўзлари туртки бўлдими, бехос ўрнимдан турдим. Нотиқнинг гапини чўрт бўлиб шундай дебман:

— Кечирасиз, ўртоқ нотиқ, мана булар нега бу ерда ўтиришибди. Уларнинг амалдорлик вақти тугамадими?!

Бирдан ҳамма оёққа туриб мени қувватлади. Уларни шу куни фош қилдик. Мени уезд ижрокомига аъзо қилиб сайладилар. 1927 йилда эса Мирзачўл район ижрокомининг раиси лавозимига кўтарилдим.

МЕНИ ўлдиришга бойлар, қулоқлар бир неча марта уриниб кўришди. Шунда коллективлаштириш даври эди. Мен сизга айтсам, биз ҳозирги колхозларни ўлимга тик боқиб, жонни ўртага ташлаб тузганмиз.

Партиямизнинг қарорларига асосан қулоқларни синф сифатида тугатиш ва колхозлар тузишга киришдик. 1929 йил эди. Ўша йиллари район партия комитетининг секретари Денисов, ГПУ вакили Касаткин, милиция бошлиғи Морозов, қидирув ишлари бўлим вакили Мишряков ўртоқлар билан ишлардим.

Февралмиди ёки март ойидамиди, аниқроғи эсимда йўқ, тун соат бирда телефонограмма олдим (биз ўша йиллар тунларни идорада ўтказардик). Телефонограмма д а **«Қизил батрак» колхозида райком ва райисполком вакилларидан олти киши ўлдирилди. Улар орасида Ҳолиқов, Авазбоев ва бошқалар бор»** дейилган эди. Дарров станция бошлиғига телефон қилдим. У ҳозир Тошкент томонга поезд ўтмаслигини айтди. Паровоз билан Велико - Алексеевскийга қадар келиб, сўнг от билан тонг отарда колхозга келдим. Ҳеч ким ўлдирилмаган. Лекин колхоз тарқатилиб юборилган. Райком ва райисполком вакиллари ҳам шу ерда экан. Дарров мажлис чақирдик. Қулоқларнинг ҳар хил уйдирма, туҳмат гапларига учган халқ колхозга топширгани от-уловларини қайтариб олиб келишди.

Шу воқеадан 5-6 кун ўтган эди, қишлоқ Советининг раиси Қурбон Юсупов тун соат учларда идорага келиб, Элтой деган қулоқнинг уйида 20 чоғли одам тўпланишиб, бир қўй сўйиб. Тўйчибоевни ўлдирамиз деб қасам ичишганини айтди. **«Агар Тўйчибоевни ўлдирсак, колхоз бўлмайди, илгаридек яшаймиз»** дейишибди. Мен қишлоқ Советининг раисига **«ўлдириб бўбди, менинг бошим тошдан»** дея ҳазиллашиб, уччала колхознинг одамларини бир жойга тўплашни буюрдим. Эрталаб ўз режаларим ҳақида ўртоқ Денисовга айтиб бердим. У отряд билан боришни буюрди. Отряд «сир» сақланарди, бу отряд ҳозирги шаҳар савдо бўлими жойлашган жойда эди. Мен отрядни безовта қилмай, ўзим жўнаб кетдим. Бутун халқни тўплаб (улар орасида Элтой ва унинг одамлари ҳам бор эди) унсурлар ичган қасам тўғрисида гапирдим ва уларга халқ нафратини қўзғатдим.

1930 йилга келиб Мирзачўл районида коллективлаштириш муваффақиятли тамомланди.

1931 йили бу ерга Марказком вакиллари келишиб, коллективлаштириш вазифаси тўлиқ бажарилганини кўришиб, ишимизга яхши баҳо беришди.

МЕН доҳиймиз Лениннинг номини биринчи бор Уланов деган бой тилидан эшитгандим.

— Лениннинг орзуси пуч ёнғоққа ўхшайди. Чунки биз кўпчиликмиз. Россия бизнинг қўлимизда,— дер эди у.

Ленин ким ва унинг қанақа орзуси бор деб бойдан сўрашга ботина олмадим. Аммо қалбимда бир аланга пайдо бўлди. Ленин бойларнинг душманими, демак биз фақир-у, бечораларнинг дўсти, деб ўйладим, ўзимча.

Ленин ҳақида ҳамма нарсани билгим келарди. Бу мени темир йўлчилар билан учрашишимга сабаб бўлди. Петров деган бир ишчи бўларди. У менга Ленин ҳақида гапириб берди.

— Ленин дунёда бойлар бўлмасин, қашшоқлар бўлмасин, деб кураш олиб бормоқда. Ленин орзуси амалга ошса, камбағал, бой бўлмайди. Сен ҳам чорикорликдан қутуласан,— деди у.

Ленинга муҳаббатим ўшанда бошланган эди. Бунга ҳозир олтмиш йилдан ошди.

1927 йили Ленин тузган Коммунистик партия сафига кирдим. Шундан бери партия йўлидан. Ленин кўрсатган йўлдан боряпман.

Доҳийни кўриш менга насиб бўлмади. Лекин мен уни кўра олмадим, дея олмайман. Уни ҳамиша кўриб турибман ва суҳбатлашаман.

Ҳаётимда яна бир катта бахтга муяссар бўлганимдан юрагим тоғдай. Қишлоқ хўжалик ветеранлари қаторида «Дўстлик» поездида Ленин жойлари бўйлаб саёҳат қилганим ҳаётимда сира ўчмас бир хотира бўлди. Улуғ инсоннинг қутлуғ қадами теккан жойларда, уйларда икки қўлимизни кўксимизга қўйиб таъзим қилдик.

— Ассалому алайкум, эй улуғ инсон! Сен туфайли кўкрагига шамол, бошига офтоб теккан, қорни тўқ, эгни бут ўзбекдан салом! Сенинг муборак нигоҳинг туфайли бўстонга айланган Мирзагулистондан салом! — дедик.

Юртимизга қайтиб келиб, бу ҳақда дўстларимизга, ёшларимизга ҳикоя қилиб бердим. Ҳикояларимнинг адоғи йўқ. Улуғ доҳийнинг 100 йиллик тўйи яқинлашиб келаётган мана шу кунларда бу ҳикояларимиз ўзимизни ҳам тўлқинлантирмоқда...

М. ТЎЙЧИБОЕВ.
1927 йилдан партия аъзоси.

ЛЕНИН ПАРТИЯ ВА КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА

«Бизнинг вазифамиз — партиямизнинг мустаҳкам, саботли бўлишини, софлигини сақлашдир. Биз партия аъзоси деган номни ва унинг аҳамиятини юқори, юқори ва яна юқори кўтаришга ҳаракат қилишимиз лозим...»

* * *

«Лақиллаб юрувчи бир кишининг партия аъзоси бўлиш ҳуқуқи ва имкониятига эга бўлганидан кўра, иш қиладиган ўн кишининг (ҳақиқий ходимлар мансаб кетидан югурмайди!) ўзини партия аъзоси деб атамаганлиги яхшироқ».

* * *

«Бизларни тош-метинлар деб бекорга айтмаганлар».

* * *

«Келажак ҳар ҳолда коммунистларники эканлигини коммунистлар билишлари лозим...»

* * *

«Бизга революционерлар ташкилотини беринг-чи, биз Россияни тубдан ўзгартириб юборамиз».

Коммунист мадҳи

Темирни қизитиб
пан сардорлари
Елкамизга
беш қиррали юлдуз
ўйдилар.
Мамонтовнинг бандалари
бизни тириклай,
Бўғзимизга қадар
ерга кўмдилар.
Самурайлар
паровозга ташлаб
ёндирди,
Оғзимизга қуйди
қайноқ қўрғошин...
Ёнаётган томоқлардан эса,
оташин:
— Яшасин коммунист!
— янгради фақат.

В. В. МАЯКОВСКИЙ.

*

Коммунист сўзими истеъфо сўзи,
Сира ярашмайди бу сўзлар ўзи.
Меҳнатдан ташқари коммунист нима!
Ҳаётга тўйганни сен тирик дема!
Коммунист юзга ҳам кирса, тўғриси,
Уни ухлатмайди башар қайғуси,
Қилиб улгурмаган бурчи шунча зўр,
Гўё миясида ўтирган суфлёр!
Виждон хизматида ишлайди, аммо,
Партбилет жадвали унга раҳнамо!

1965 йил.

МАҚСУД ШАЙХЗОДА.

ҲАМИША ҚАЛБИМДА

Ленин тузган, тарбиялаб ўстирган Коммунистик партия меҳнат аҳлининг бахт-саодати учун кураш қизил байроғини кўпгина бўронлар ва хавф-хатарлар орасидан шараф билан олиб ўтди...

Бугунги кунда эса биз Ленин орзуси амалга ошаётганлигининг гувоҳлари ва бахтли иштирокчилари бўлиб турибмиз.

Марксистик партияни ташкил этиш тонгидаёқ Владимир Ильич **«Бизга революционерлар ташкилотини беринг-чи, биз Россияни тубдан ўзгартиб юборамиз!»** деб эълон қилган эди. Коммунистларнинг кекса гвардиясига мансуб бўлган бизларга Ильичнинг бу башорати рўёбга чиққанлигини — қолоқ мамлакатнинг ҳақиқатан ажойиб равишда илғор социалистик давлатга айланаётганини кўриш айниқса қувончлидир. Бу нарса шунинг учун мумкин бўлдики, бизнинг халқимизни жангларда синалган, доҳий Ленин сўзлари билан айтганда, **«давримизнинг ақли-идроки, шон-шарафи, виждони»** тимсоли бўлган, илмий коммунизм ғояларига ва меҳнаткашларнинг туб манфаатларига содиқ бўлган марксчи-ленинчи партия бошлаб борди ва бошлаб бормоқда.

Мўъжиза деган нарса йўқ, албатта. Биз амалга оширган нарсаларнинг ҳаммаси халқимиз кураши ва меҳнатининг қонуниятли якунидир, партиямизнинг меҳнаткашлар оммасини уюштириш, тарбиялаш ва жипслаштириш юзасидан олиб борган ғоят улкан ишларининг якунидир. Бинобарин, бизнинг ғалаба йўлимизни бошдан оёқ тантанали зафар юришидан иборат, деб тасаввур қилиш ярамайди. Бу йўл қийин ва машаққатли бўлди. **Олдинда эса ҳали кўп қийинчиликлар бор. Лекин ленинча ғоявий мустаҳкам эътиқод, ташкилий бирдамлик, ишчилар синфи билан, деҳқонлар билан, бутун халқ оммаси билан мустаҳкам алоқа — партиямизнинг куч манбаидирки, бу куч олдида ҳеч қандай тўсиқ ва ғовлар бардош беролган эмас ва бардош беролмайди ҳам.** Ўз умрининг 73 йилини Маркс, Энгельс, Ленин ғоялари учун, ишчилар синфининг юксак ғоялари учун курашга бағишлаган мен, кекса большевикка бу буюк ғояларнинг тантанасини кўриш ғоят қувончлидир.

1896 йилдан КПСС аъзоси
Ф. ПЕТРОВ
хотирасидан.

ТАРИХДАН ЛАВҲА

БОЛЬШЕВИК ЭДИ...

1918 йилнинг март ойида Скобелев, Жиззах, Черняево станцияси (Урсатьевская станцияси) қатори Қўқонда ҳам мустақил большевистик партия ташкилоти тузилди. Маҳаллий халқларнинг манфаатларини чинакам ҳимоя қиладиган, уларни коммунизм байроғи остига тўплайдиган большевистик ташкилотга кишилар ариза бериб кира бошлади.

Шу даврда камбағал дурадгорнинг ўғли Акбар Исломов Қўқондаги «Матбуот иши» босмахонасида ҳарф терувчи эди. Бу ерда у Бабушкин, Удалов, Фатеев сингари революция жангчилари билан танишди. Уларга сиёсий брошюраларни чоп этиш ва тарқатишда ёрдам берди.

Жаҳолат тиғига кўкрагини қалқон қилиб ижтимоий ҳаётда фаол қатнаша бошлаган Акбар Исломов 1918 йилнинг август ойида РКП(б) сафига тавсияномасиз қабул қилинди. Унинг дастгоҳ ёнида меҳнат қилишининг, ишчилигининг, социализм ишига содиқлигининг ўзи —кафолат эди.

Бу кафолат ўзини тўла оқлади— Акбар Исломов Ўзбекистоннинг йирик давлат арбобларидан бири сифатида камол топди, узоқ йиллар молия министри бўлиб ишлади.

МАРДЛИК—МАНГУЛИК

ЭЛМУРОДОВНИ БИЛГАН БОРМИ?

Бу сурат Улуғ Ватан урушининг суронли йилларида олинган. Унда 1158-полкнинг партбюро мажлисида машҳур снайпер. М. Элмуродов ВКП(б) аъзолигига қабул қилинмоқда. Маслакдош ва жанговар дўстлари моҳир мерганни бир овоздан — якдиллик билан шонли партия сафига қабул қилмоқдалар.

Ушбу суратга нигоҳи тушган ҳар бир газетхон М. Элмуродов ким деган савол бериши, табиий. Биз ҳозирча у кишининг фақат 1158-полкда хизмат қилгани ва нишонга аниқ урувчи — снайпер эканлигини биламиз, холос. Балки, М. Элмуродов ўзбекистонлик ҳамюртимиз бўлиши ҳам эҳтимолдан ҳоли эмас. Шунинг учун М. Элмуродовнинг ўзи, уни таниган-билган, у билан бирга хизмат қилган қуролдош дўстлари, қариндош-уруғлари коммунист — снайпер ҳақида редакциямизга билганларини батафсил ёзиб юборишади деган умиддамиз.

ЖАНГОҲ ШУНҚОРИ

Ҳар қарич ер учун шиддатли жанг бораётган, бепоён она-Ватанимизнинг, қолаверса, бутун инсониятнинг тақдири ҳал қилинаётган Улуғ Ватан урушининг оғир йилларида совет жангчилари шонли Ленин партияси сафида бўлишни ўзлари учун энг юксак шараф деб билдилар.

«Ўлсам мени коммунист деб ҳисобланг!», «Коммунистлар, олға!» деган калималар худди ана шу йилларда, қизғин жанг майдонларида баралла янгради.

Маълумки, Москва учун олиб борилган шиддатли жанглар қаҳрамони, сиёсий раҳбар, коммунист В. Г. Колочков: **Россия бепоён, лекин орқада Москва бор, чекинишга йўл йўқ,** деб қаҳрамонлик ва жасорат намунасини намойиш қилди.

Улуғ Ватан уруши йилларида Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти партия ташкилотлари 3.869.200 кишини партия аъзолиги кандидатлигига ва 2.511.900 кишини эса жонажон Совет Иттифоқи Коммунистик партияси аъзолигига қабул қилди. Бундан ташқари минглаб жангчиларимиз, ўзларининг сўнгги жанглари олдидан ёзган, аммо ҳали кўриб улгурилмаган аризаларида ҳам ўзларининг партия сафига қабул қилинишларини сўраганлар.

Суратдаги ушбу ўқ тешиб ўтган партбилетдан қуйидаги мазмундаги хат топилган:

«Мен коммунист — большевик ва СССРнинг гражданиман. Агар мен ўлар эканман, бизнинг болаларимиз, ака-укаларимиз, опа-сингилларимиз, қариндош-уруғларимиз шуни унутмасликлари керакки, биз коммунизм иши учун, ишчи ва деҳқонлар иши учун, партия иши учун жон бераётирмиз. Уруш шафқатсиз ва у ҳали тугаганича йўқ. Бироқ биз албатта ғалаба қозонамиз, бунга имоним комил!»

Коммунистларнинг жанг майдонларида кўрсатган қаҳрамонлиги ва жасоратини шоҳиди бўлган шоир уларни шер юракли шунқорлар деб бекорга айтмаган.

Ўзбекистон Компартияси солномасидан

Ўзбекистон Компартияси ташкил топган даврларда унинг сафида 13972 коммунист бор эди.

* * *

1964 йилнинг бошларига келиб, унинг сафидаги коммунистлар сони 287857 кишини ташкил этди. Бошқача қилиб айтганда, шонли 40 йил ичида республика партия ташкилотининг сафлари 20 мартадан зиёд кўпайди.

* * *

Ўзбекистон К(б)П 1 съездига қадар республикадаги партия ташкилотлари сафида 16570 коммунист, жумладан 8351 партия аъзоси ва 8219 партия аъзолигига кандидат бўлган.

* * *

Ўзбекистон Компартиясининг XVI съездига келиб республика партия ташкилоти составида 234327 коммунист, жумладан 209349 партия аъзоси ва 24978 партия аъзолигига кандидат бўлган.

* * *

Республика коммунистларининг XVI съездидан кейин Ўзбекистон Компартияси сафига 98866 киши қабул қилиниб, 1966 йилнинг 1 мартига келиб у 342899 кишини бирлаштирди. Улардан 319226 киши КПСС аъзолари ва 23673 киши партия аъзолигига кандидатлар эди.

КОММУНИЗМНИНГ НУРЛИ ЧЎҚҚИЛАРИ САРИ

ПАРТИЯ ХАЛҚ УЧУН ЯШАЙДИ ВА ХАЛҚҚА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ. ПАРТИЯ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ТАШКИЛОТНИНГ ОЛИЙ ФОРМАСИ, СОВЕТ ЖАМИЯТИНИНГ РАҲБАР ВА ЕТАКЧИ КУЧИДИР. ПАРТИЯ СОВЕТ ХАЛҚИНИНГ БУЮК ЯРАТУВЧИЛИК ФАОЛИЯТИГА ЭРИШИШ ЙЎЛИДАГИ КУРАШИГА ТАШКИЛИЙ, ПЛАНЛИ, ИЛМИЙ ЖИҲАТДАН АСОСЛАНГАН ХАРАКТЕР БЕРАДИ.

(КПСС УСТАВИДАН).

СУРАТДА: (ўнгдан) пойтахтимиздаги Киров район партия комитетининг биринчи секретари Шоира Аҳмадалиева 9-қурилиш трестига қарашли 2-қурилиш бошқармасининг илғор ғишт терувчиси Султонниёз Муҳиддинов ва шу трестга қарашли 38-қурилиш бошқармасининг моҳир ғишт терувчиси Тўлаган Абдушбоевларни шонли Ленин партияси сафига ўтганликлари билан қизғин табрикламоқда.

А. ТУРАЕВ фотоси.

КОРХОНАМ — ФАХРИМ

ЁШ ЗАМОНДОШ

Унинг Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводида ишлаётганига ўн йил бўляпти. Бу давр ичида у оддий ишчидан иккинчи разрядли бўёқчи бўлди. Ҳозир эса смена мастери вазифасини бажаряпти. Ёш бўлса ҳам кўпчиликка бош. Ўз бахтини меҳнатдан топган, коллектив ҳурматига сазовор бўлган тиришқоқ ва ишчан ёш коммунист Ўткир Тўлаганов ҳақида ҳар қанча илиқ ва самимий гаплар айтиш мумкин.

— Цехимиз фахри у,— деди партия ташкилотининг секретари ўртоқ Грачев,— ўзи илғор, шу билан бирга бошқаларни ҳам шундай бўлишга даъват этади.

Биз Тўлагановнинг ўзи билан учрашиб, унга В. И. Лениннинг 1918 йили РКСМ I съездининг бир гуруҳ делегатларига берган тўртта саволи билан мурожаат қилдик.

— Ёшлар меҳнат қилишни севадиларми? Меҳнат унумдорлигини оширишда қандай иштирок этишмоқда?

— Заводимиз йигит ва қизларининг қалблари меҳнат ишқи билан ёнган. Ленин юбилейига муносиб туҳфа билан бориш уларнинг эзгу истаги. Шу мақсад йўлида фидокорона меҳнат қилаётирлар. Смена топшириқлари 1,5-2 баравар адо этилаётир.

Меҳнат унумдорлигини ошириш, материал ва маблағларни тежашда коммунистик меҳнат зарбдори деган номни олишга сазовор бўлган Д. Болтабоева, М. Яхёрова, Е. Бондирова ва бошқаларнинг ҳиссаси катта бўлмоқда. Айниқса, сифат учун кураш — цехимиз ишчи ёшларининг, барча коммунистларнинг жанговар шиорига айланган.

— Ёшлар қандай ўқишмоқда?

— Владимир Ильичнинг «Ўқиш, ўқиш ва яна ўқиш», деган васиятини бундан буён ҳам қунт ва сабот билан бажара бориш биз совет ёшларининг шарафли бурчимиздир. Чунки фан ва техника беқиёс ривожланиб бораётган бугунги кунда етарли билим ва тажрибага эга бўлмаган ишчи мураккаб механизмларни моҳирлик билан бошқара олмайди. Цехимиз ёшлари ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда олий ва ўрта махсус ўқув юртларида, кечки ишчи-ёшлар мактабларида ўқиётирлар. Жумладан О. Мелникова ТошДУда, В. Фаррахов индустриал техникумда, Л. Недихалова, В. Медведова ва бошқалар эса завод қошидаги кечки ишчи-ёшлар мактабида таҳсил кўришаётир. Доҳий орзуларининг рўёбга чиқаётганини бизнинг цех мисолида ҳам кўриш мумкин.

— Ким билан фахрланасиз ва кимга ўхшамоқчисиз?

— Корхонам — фахрим, деб айтишга ҳақлиман. Заводимиз Ленин ордени билан мукофотланган. Шубҳасиз, бу олий мукофот катта меҳнатлар эвазига қўлга киритилган.

Бу ерда мамлакатимиз ва чет элларда муносиб баҳоланган замонавий тўқимачилик машиналарининг 70 дан ортиқ тури яратилди.

Дунё тўқимачиларининг оғзига тушган тўртта технологик операцияни бир вақтнинг ўзида бажарувчи «ПК-100» йигирув-пишитув машинамиз Брнода ўтказилган халқаро виставкада Катта олтин медал билан тақдирланди. Ўтган йили ана шу ажойиб машинани яратганликлари ва ишлаб чиқаришга жорий этганликлари учун заводимизнинг бир гуруҳ мутахассислари СССР Давлат мукофоти лауреати деган шарафли номга муяссар бўлдилар.

Биз олтмишинчи йилларнинг йигит ва қизлари заводимизнинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. И. Орлов, В. К. Менч, А. В. Литвинович, М. Қулибоев, А. Обидов каби ҳавас қилса арзийдиган илғор ишчиларига ўхшашни истаймиз.

— Ёшлар қандай дам олишади?

— Ўйнаб-кулиб, кўнгилли ва мазмунли ҳордиқ чиқариш учун барча шарт-шароит муҳайё.

Заводимиз йигит-қизлар и коллектив бўлиб кино-театрларга бориб турадилар, тарихий жойларга юришлар уюштирадилар, партия, совет ҳамда меҳнат ветеранлари билан унутилмас учрашув кечалари ташкил этадилар.

ПАРТИЯНИНГ ОДДИЙ СОЛДАТЛАРИ

НУР ДАРЁСИНИНГ МИРОБИ

У ўтирадиган хона эшигига одатдагидек битта эмас, иккита тахтача осилган. Бирига ишлаб чиқаришдаги лавозими — «бош энергетик» деб ёзиб қўйилган бўлса, иккинчисида коммунист сифатида жамоат ишида тутган ўрни — «пропагандистлар учун консультант»лиги кўрсатилган. Фарғона азот ўғитлари заводи бош энергетиги Михаил Брайловский партиямиз кўрсатмаларининг толмас ташвиқотчиси бўлиш билан бирга Фарғона областида ўз ишининг энг билағон усталаридан ҳисобланади. У энг тажрибали энергетиклардан.

Коммунист М. Брайловский ўрта мактабни тамомлабоқ жангга кириб кетган. У разведкачи бўлиб Берлингача бўлган шонли йўлни босиб ўтгандан кейингина институтга ўқишга кирган. Инженерлик дипломини олиб ишни Чирчиқ электрохимия комбинатида мастерликдан бошлади. Бир ишда ўн йил ишлаб, тажриба тўплаб, мастерликда пишиб технорукликка кўтарилди.

Фарғонада азот ўғитлари заводи қуриладиган бўлганда, Михаил Брайловский биринчи мутахассислар қатори шу корхона қурилишига юборилди. Бош энергетик М. Брайловскийга катта масъулият юкланди. Чунки ҳаводан азот ажратиб олишда электр энергияси энг муҳим хом ашё эди. Шунинг учун ҳам бош энергетик қурилиш даврида ҳамма нарсани билиши, ўз кўзи билан кўриб ўрнига қўйдириши, кўп нарсаларни олдиндан кўра олиши керак эди. Завод ишга тушиши билан электр дарёсининг жиловини қўлга олиши шарт эди. У шунга муваффақ бўла олди. Улкан электр дарёсининг мироби бўлиб қолди.

Шу билан бирга М. Брайловский Фарғонада энг етакчи пропагандистлардан ҳисобланади. У бу соҳада ҳам катта тажриба орттирган. Шунинг учун ҳам Фарғона азот ўғитлари заводи пропагандистлари уни ўз консультантлари деб биладилар. Кўп масалаларда у билан маслаҳатлашиб иш тутадилар.

Фарғона меҳнаткашлари М. Брайловскийнинг ишлаб чиқариш ва жамоат ишидаги фаолиятини юксак баҳолаб, уни жуда қадрлайдилар. У иккинчи марта Фарғона шаҳар Советига депутат қилиб сайланди. Турмуш йўлдоши врач Н. Брайловская эса, ўтган сайловда Қиргули посёлка Советига депутат қилиб сайланди.

Тиниб-тинчимас коммунист М. Брайловский ишда ҳам, Коммунистик партиямизнинг кўрсатмаларини оммага етказиб, тушунтириб беришда ҳам бирдай жонбозлик кўрсатмоқда. Шу сабабдан ҳам фарғоналиклар ўртасида унинг ҳурмат-эътибори баланд. У обрўли коммунистлардан.

Н. МУСАЕВ.

Фарғона азот ўғитлари заводи.

ВИЖДОН АМРИ

Ҳамид ҒУЛОМ

Уларни халқ севиб таърифлайди. «Асл пўлатдан қуйилган», «лойи алоҳида пишитилган», «ўтда тобланган» сингари ҳикматли гаплар шу кишиларга нисбатан айтилган. Уларнинг турмушини, меҳнатини, қилган ва қилаётган кундалик ишларини кўриб ҳайратланасиз. Чиндан ҳам, ўзингиз бир ўйлаб кўринг: виждон амри билан нималарга қодир эмас бу одамлар!

Эл қатори юрган, шундоқ қараганда бошқалардан ҳечнимаси билан фарқ қилмайдиган, йиллар давомида тинимсиз меҳнат қилиб уй қурган, боғ яратган оддий деҳқон, — биз уни бу ерда Турғунбой деб атаймиз, — кунлардан бир кун даладан уйга келади-да, хотини Назокатга:

— Юкингни йиғиштир, чўлга кетамиз! — деди.

Назокат — қишлоқ мактабида муаллима, тўртта боланинг онаси бўлишига қарамай, гулгул очилиб турган шўх; қувноқ жувон:

— Ҳа, ёв қувдими? — деб эрига синовчан тикилди.

— Ёв бизни эмас биз ёвни қувамиз, — кулди Турғунбой. — Чўлга борамиз. Мен ер очаман, сен мактаб очасан.

Эрининг феълини, унинг қарори қатъий бўлишини биладиган Назокат:

— Майли-ку-я, — деб сал бўшашди, — аммо иссиқ жойимизни ташлаб...

— Бу жой биз бўлганимиз учун иссиқ, дўндиқ. У жой ҳам биз борсак исийди-да!

Гап тамом. Эртасига энг зарур уй-рўзғор буюмлари юк машинага ортилади. Назокат иккита ёш боласи билан кабинага чиқади, Турғунбой тепада иккита каттасини икки биқинига олиб жойлашиб ўтиради ва мотор вағиллайди...

Бўёқлари ярқираб турган уй ҳам, мевазор томорқа, гулзор ҳам, қариндош-уруғлар ҳам, ёр-дўстлар ҳам қишлоқда қолдилар-да, Турғунбой оиласи билан қип-қизил чўлга келиб, янги мактаб пойдеворига чуқур кавлайди, янтоқзорларга трактор солади.

Шу кунларда Ёзёвонга, Мирзачўлга ёки Қарши чўлига борсангиз, тонготардан кеч оқшомгача дала кезиб, зовур қазиб, яхоб бериб, бўлгуси ҳосилнинг ҳисоб-чўтини қилиб юрган кишиларни кўрасиз.

Кўплари сизга таниш. «Коммунизм» колхозининг раиси Турсунбой Латипов ҳам, Ленин номли совхозининг директори Мамажон Дадажонов ҳам, машҳур механизатор Шоймардов Қудратов ҳам... Яна юзлаб кишиларнинг номини, довруғини эшитгансиз. Лекин чўл изғиринi, қиш машаққатларини писанд қилмай ишлаётган бошқа минглаб кишилар сизга ҳали таниш эмас. Бунинг аҳамияти йўқ. Чунки, сиз уларни яқин орада таниб қоласиз, меҳнат зафарларини эшитасиз. Ҳозирча эса шу нарса аёнки, булар ҳаммаси турмуши, иши, орзу-ҳаваслари, интилиши жиҳатдан бир-бирига яқин кишилар. Буларнинг таржимаи ҳоли Турғунбой билан Назокатнинг таржимаи ҳолига жуда-жуда ўхшаб кетади.

Булар — коммунистлар, яъни коммунистик эътиқодга, Коммунистик партия ишига содиқ кишилар. Булардан баъзилари партия аъзоси бўлмасликлари, ёки ҳозирча партия сафига кирмаган бўлишлари ҳам мумкин. Лекин гап бунда эмас. Гап шундаки, бу кишилар ишнинг оғир жабҳаларига ўз виждонларининг амри билан, ўз эътиқодлари тақозоси билан келганлар.

Коммунистлар темир иродали кишилар, лекин уларнинг вужуди темирдай ҳиссиз эмас, аксинча, улар қалбининг олови темирни эритишга қодир, улар ақлининг шуъласи жаҳонни ёритиб турибди.

Коммунистик эътиқод эгалари замонамизнинг энг етук кишиларидир. Социалистик саноатимизнинг истеъдодли командирлари, пахтазор ва яйловларимизнинг қаҳрамонлари, синчков ақл соҳиблари бўлган олимларимиз, комил зиёлиларимиз коммунизм ишига садоқат билан хизмат қилаётганлар, энг улуғ инсон ва доҳий В. И. Ленин авлоди эканликларини амалда исбот этмоқдалар.

Совет ҳокимияти, социалистик тузум халқ ижодий кучларининг булоқдай қайнаши, денгиздай мавж уриши учун поёнсиз имкониятлар яратиб берди. Бизнинг ҳаётимиз, курашимиз, ижодимиз, истиқболимиз дунё меҳнаткашлари учун, куррамиздаги тараққийпарвар барча кишилар учун, жами софдил одамлар учун ибрат ва илҳом манбаи бўлиб қолди.

Ленин таълимотига, ишига, орзуларига меҳру вафо фақат совет халқларининг эмас, бутун дунё меҳнат аҳлининг эзгу ниятидир. Дунёнинг қайси бир мамлакатига борманг, ҳамма ерда коммунистларнинг ўз юртида таъсири зўр, эътиборли кишилар эканини кўрасиз. Ҳиндистонга борсангиз, коммунист адиб Сажжод Зоҳир Деҳли кўчаларида юрганда юзлаб кишилар унга эргашиб, бир оғиз сўзига муштоқ эканликларини кўрасиз. Покистонга борсангиз, коммунист шоир Файз Аҳмад Файз ишчилар мажлисида ҳам, қашшоқлар кулбасида ҳам энг азиз меҳмон, энг ардоқли дўст, маслаҳатгўй эканини кўриб қувонасиз. Париждаги Пер Лашез қабристонида Морис Торез ва Анри Барбюс қабрлари муқаддас зиёратгоҳ. Жак Дюкло ва Луи Арагон ҳамманинг тилида, Кубада Фидель Кастронинг инқилобий нутқларини эшитмоқ учун юз минглаб кишилар майдонларга тўпланадилар. Мен Цейлон ва Малида, Япония ва Сенегалда, Ливан ва Непалда, ўнлаб бошқа мамлакатларда халқ коммунистларнинг сўзини мўътабар билиб тинглаётганини кўрдим.

Ленин ва Коммунистик партия ягонадир, бир бутун вужуд ва қалб, инқилобий кураш ўтида туғилган эгизак фарзанддир. Ленин жаҳон пролетариати учун озодлик байроғидир. Истиқбол йўлида абадий ёниб турувчи машъалдир, кураш уммонида улкан кемаларга йўл кўрсатувчи ёрқин маёқдир.

1924 йилнинг қаҳратон қишида, В. И. Лениннинг юракларни ўртаган мотами кунларида Коммунистик партия сафига қабул этишни илтимос қилиб биргина бизнинг мамлакатимизда 250 минг киши ариза берганини эслашнинг ўзи коммунистик эътиқод қудратига ибратли мисолдир. Ўша кунларда Владимир Маяковский:

Ленин вафотининг
ҳатто ўзи ҳам
Буюк ташкилотчи —
коммунист!—

деб ёзган эди.

Тарихнинг шиддатли, масъулиятли, ҳал қилувчи даврларида, ҳаётнинг бурилиш дақиқаларида энг сидқидил кишилар Коммунистик партия сафига ўтишни сўраб ариза бердилар. Улуғ Ватан уруши йилларини бир эсланг. Совет кишилари қаерда бўлмасинлар: Урал заводларидами, Фарҳод ГЭС ёки Каттақўрғон ҳовузи қурилишидами, фронтнинг олдинги чизиқларидами: Белорус ўрмонлари, Италия ёки Югославия тоғларидаги партизан отрядларидами — ҳамма-ҳамма ерда — Ватан учун, озодлик учун, коммунист деган шарафли ном билан курашишни, шу ном билан жон беришни яшаш маъноси, виждон амри деб билганлар.

Ҳаётимиз, курашимиз, келажагимизнинг нурафшон байроғи — ленинизм фақат бизнинг мамлакатимизгагина хос воқеа бўлмай, балки халқаро аҳамият касб этган буюк интернационал воқеадир, у социализм мамлакатлари иттифоқининг ва бутун меҳнаткаш оламнинг ғоявий асосидир.

Испания Компартиясининг Раиси, афсонавий қаҳрамон Долорес Ибаррурининг ўғли Сталинградда фашизмга қарши курашаркан, жангга кира ётиб, ўз командиридан:

— Агар жангдан омон чиқмасам, мени коммунист деб ҳисоблашларингизни илтимос қиламан! — деб сўраган.

Тошкентликлар Уильям Дюбуани яхши эслайдилар. Негр маданиятининг буюк арбоби Дюбуа Осиё ва Африка ёзувчиларининг Тошкент конференциясига келган эди. Шу кекса донишманд ўлимидан сал аввал Америка Компартияси сафига кира туриб:

— Жаҳонда коммунистлар енгади. Мен ўша кунни яқинлаштиришни истайман! — деган.

Замон ва жаҳон коммунизм ғояларининг тантанасига тобора кўпроқ ишонмоқда. Дунёдаги энг илғор кишилар — коммунистлар ҳаёт ва тараққиётнинг эгалари эканликларини исбот қилмоқдалар.

Биз мақолани Турғунбой билан Назокатнинг чўлга кўчиб келиши воқеасидан бошлаган эдик. Шу билан тугатмоқчимиз. Яқинда Мирзачўлдаги янги совхозлардан бирида янги мактаб очилиш маросими бўлди. Мактаб директори Назокат йиғилганларни ўқиш йили бошланиши билан табриклади ва Ленин хонасига таклиф қилди. Кенг, ёруғ хона турида Ильичнинг кўркам портрети. Қизил алвонда доҳийнинг «Ўқиш, ўқиш ва яна ўқиш!» деган сўзлари порлаб турибди. Янги ерда янги билим ўчоғининг чироқлари ёқилди. Буларни коммунистлар ёқдилар.

— Бу чироқлар ҳеч қачон ўчмайди! — деди Назокат йиғилганларга.

Коммунистлар, бутун курашчи авлод, озод ижодкор халқлар ўзгартираётган оламнинг нурли истиқболига — коммунизмга ишончимиз ҳамиша барқарордир!

СЪЕЗДДАН — ЖАНГГА

Тун. Йиғилганларнинг сиполиги ва вазминлигидан давлат аҳамиятига эга бўлган муҳим масала муҳокама қилинаётганини уқиб олиш қийин эмас. Ҳақиқатда ҳам, синфий душманга зарба бериш ҳақида гап борарди.

Эртасига, 1921 йилнинг 11 мартида партиянинг X съезди мажлисининг иштирокчилари сафи анча сийраклашиб қолди.

Съезд делегатларидан 300 киши Ленин топшириғи билан Климент Ефремович Ворошилов бошчилигида Кронштадтда «халқ революцияси» деган сохта шиор билан исён кўтарганларга қарши курашмоқ учун эшелонда Петроградга йўл олган эди. Аксилинқилобчилар чет эллик империалистларнинг кўмагидан қутириб, оғиз кўпиртириб «коммунистларсиз Советлар» деган шиордан, амалий ишга ўтиб — исён кўтаришганди.

Съезд делегатларидан, революция ветерани М. Рафоил съезддан ҳужумга жўнаганлар ҳақида шундай хотирлайди: **«Булар орасида революцион ҳарбий кенгаш аъзолари, армия, фронт, дивизия сиёсий бўлим бошлиқлари, армиянинг қўмондонлари, дивизия ва бригада қўмондонлари бор эди». «Делегатлар ҳарбий қисмларга оддий қизил аскар қилиб юборилди».**

Ажал ёмғири дўлдай савалаб турган ўша дамларда коммунистлар ўлим билан бетмабет туриб жанг қилдилар. Моҳир саркарда М. Н. Тухачевский қўмондонлигида янги тузум посбонлари — қизил аскарлар мардлик ва жасорат намунасини намойиш қилишди. Ана шу янги ҳаёт учун курашганлар орасида ҳамюртимиз, доҳий В. И. Лениннинг Туркистондаги муносиб шогирди, Ильичнинг табаррук қўли билан тортиқ қилинган Сибирь попоғи ва пўстинини кийган коммунист Тошпўлат Ўрозбоев ҳам бор эди. Оддий темир йўл ишчисидан улкан революционер даражасига кўтарилган коммунист Тошпўлат Ўрозбоев маслакдошлари билан биргаликда синфий душманга қарши олиб борилган жангларда шахсий намуна кўрсатди. Унинг ажойиб саркарда М. В. Фрунзе билан тушган ва ҳанузгача фарзанди — академик Муҳаммад Ўрозбоев қўлида кўз қорачиғидай сақланиб келаётган сурати ҳам худди ана шу даврга тўғри келади.

Исёнчиларга устма-уст зарба берилиб 18 мартда контрреволюционерлар исёни батамом тугатилди.

Ўзбекистон Компартияси солномасидан

Ўтган йилнинг 1 январига қадар Ўзбекистон Компартияси составида 392749 коммунист бўлиб, улардан 369685 киши партия аъзоси, 23064 киши эса партия аъзолигига кандидат бўлган.

* * *

Шу йилнинг 1 январига қадар Ўзбекистон Компартияси ўз атрофига 412321 коммунистни уюштирган. Шулардан 387715 киши КПСС аъзолари ва 24606 киши эса партия аъзолигига кандидатлардир.

*

БАЙРОҚДОРЛАР

Ҳамиша олдинда бориш, янгиликка кенг йўл очиш, ташаббус кўрсатиш—коммунистнинг олижаноб фазилати. Хоразм области республикадагина эмас, мамлакатимизда пахтачилик машъали сифатида довруғ қозонишида ҳам коммунистлар сиёсий ташкилотчи ва байроқдор бўлиб, оммани янги марраларга моҳирлик билан бошлаб бораётирлар.

Областда, қолаверса, районимизда пахтадан муттасил ва барқарор юқори ҳосил етиштирилаётганлиги, ўтган йилги мураккаб об-ҳаво шароитида область бўйича ҳар гектаридан 32 центнердан, районда эса 34,2 центнердан «оқ олтин» йиғиб олинганлиги— аввало пахтакорларнинг мислсиз жасорати самарасидир. **Меҳнат аҳлини шундай жасорат сари отлантириб, уларни юз берган қийинчиликларни енгишга руҳлантиришда ва катта ютуқларни қўлга киритишда эса партия ташкилотларининг етакчилик ва авангардлик роли ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди. Коммунистларнинг пўлатдан ҳам мустаҳкам, бўрондан ҳам кучли иродаси табиат инжиқликларини енгиб, улуғ мақсад йўлида матонат кўрсатиш ва муваффақият қозонишда ўзининг ёрқин ифодасини топди.**

Ленин партияси аъзоси деган улуғ номни шараф билан оқлаётган, илғор курашчи ва янгилик яратувчи эканлигини амалда исботлаётган, пахтакорлик касбини улуғлашда намуна кўрсатаётган оловқалб коммунистларимиз билан фахрлансак арзийди. Бундай коммунистлар районимизда кўп. Улар пахтадан рекорд ҳосил етиштиришда ташаббускор бўлаётирлар, пахтакор юртимиз шуҳратига шуҳрат қўшаётирлар.

Киров номли колхоз районимизнинг юқори ҳосилли хўжаликлари орасида алоҳида ўрин тутади. 40—45 центнерчилик ҳаракати шу ерда туғилди ва бутун областга ёйилди. Ўтган йили колхозда ҳар гектаридан 38,8 центнердан пахта етиштирилди. Хўжаликнинг Оллаберган Матёқубов, Қурбонбой Абдуллаев каби коммунистлар бошчилик қилаётган бригадалари эса 50 центнерли маррани эгаллаб, ҳаммага ибрат бўлдилар. Пешқадам хўжалик бошлаб берган 40—45 центнерчилик ҳаракатига талай хўжаликлар, жумладан, районнинг «Октябрь 40 йиллиги», «Москва», «1-Май» ва Аваз Ўтар номли колхозлари активлик билан қўшилди. Ҳозир бу колхозларнинг аъзолари Мирзачўлдаги Ленин номли совхоз коллективи ташаббусига жавобан юбилей йилида янги юксак марраларни эгаллашга жазм қилдилар.

Бригадалар ўртасида 50—60 центнерчилик ҳаракати дастлаб Янгиариқ районида куртак ёзди ва кенг қулоч ёйди. Аваз Ўтар номли колхознинг бригада бошлиғи, ўтюрак коммунист Искандар Юсупов ҳар гектаридан 60 центнердан пахта етиштириб, республика пахтакорларини ҳам мўл ҳосил учун курашга даъват этди. Унинг «Пахтакор, жасорат кўрсат!» деган чақириғи минг-минглаб азаматлар қалбига жўшқин илҳом бағишлади. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Искандар Юсупов кейинги вақтда райондаги «Москва» колхозига раис қилиб сайланди. Ташкилотчи ва ташаббускор коммунист раҳбарлик қилаётган бу колхоз ўтган йили ҳар гектаридан 37 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариб, мусобақада олдинги ўринлардан бирини эгаллади.

Илгари мен «Октябрь 40 йиллиги» колхозида бригада бошлиғи эдим. Биз Искандар Юсупов изидан бориб олтмиш центнерчилик ҳаракатига биринчилар қатори қўшилдик ва бу юксак маррани эгаллашга муваффақ бўлдик. Пахтачиликни ривожлантиришда эришган катта муваффақиятларимиз учун партия ва ҳукуматимиз менинг меҳнатимни юксак тақдирлади. Менга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. Кейин «Октябрь 40 йиллиги» колхози коммунистлари мени партия ташкилотининг секретари қилиб сайлашди. Коммунистларнинг ишончини оқлаш учун бутун билимимни, кучимни сарф этаман.

Коммунистларнинг пахтачиликни ривожлантиришдаги авангардлик роли ҳақида гап борганда юзлаб пахта усталарининг номларини тилга олиш мумкин. Урганч районидаги «Пахтакор» колхозининг бригада бошлиғи, СССР Олий Совети депутати Ойша Жуманиёзова, хазорасплик пахта устаси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Искандар Дўсов, шоватлик Зариф Раматов, Қўшкўпир районидаги «Тошкент» колхозининг комплекс механизациялашган бригада бошлиғи, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган механизатор Ўғилжон Нуруллаева сингари хоразмлик машҳур пахтакорларни ким танимайди, дейсиз. Булар — мамлакатга йилдан-йилга кўпроқ пахта етказиб беришдек умумхалқ ишига муносиб ҳисса қўшаётган ажойиб коммунистлардир. Хоразмда рекорд пахта ҳосили ана шу кишиларнинг меҳнати, ақл-заковати туфайли етиштирилди. Уларнинг сафи кун сайин ортиб боряпти.

Шу кунларда барча коммунистларнинг, бутун меҳнат аҳлининг фикри-зикри, ғайрат-шижоати улуғ Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига муносиб тўёна хозирлашга қаратилган. КПСС Марказий Комитети декабрь (1969 йил) Пленуми қарорлари, колхозчиларнинг Бутуниттифоқ учинчи съезди ҳужжатлари ҳамма ерда бўлгани каби бизда ҳам пахтакорларнинг меҳнат активлигини ошириб юборди. Районимиз меҳнаткашлари юбилей йили режаларини муваффақиятли амалга оширишга қатъий бел боғлаганлар. Ҳеч шубҳа йўкки, бу йилги юксак марраларни эгаллашда, пахтачиликни янада равнақ топтиришда коммунистлар байроқдор ва етакчи бўладилар.

Тўра РАҲИМОВ.

Хоразм область, Янгиариқ районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози партия ташкилотининг секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ЯНГИ АТОМ МУЗЁРАРИ

Муз қоплаб ётган юқори минтақаларда қутб туни тугай деб қолди. Яна бир неча ой ўтганидан кейин кемалар карвони шимолий денгизлардаги муз ҳарсангларини ёриб шарққа қараб йўл олади. Кемалар қатновининг бошланиши Диксон, Певек каби Арктика портлари ва посёлкалари учун катта байрам. Аммо бу мавсум денгизчилар гарданига ҳазилакам жавобгарлик юкламайди. Табиат зуғм билан «ҳадя» этган озгина фурсатда юз минг тонналаб турли-туман юкларни ташиб олиш керак бўлади. Ана шунда музёрар кема денгизчиларининг ишбилармонлиги, тажрибаси роса қўл келиб қолади-да. Лекин кемаларнинг имконияти чекланган. Неча-неча бор кемалар шарққа қараб йўлга чиққанларида сафарнинг охирида қиш тушиб қолиб, муз қамалида қолиб кетар эдилар. Денгизчилар қадим-қадимдан буён, қани энди Арктикада сузадиган кемаларимизнинг жисми тошметиндек бўлса, двигатели бақувват бўлса ва у ёнилғи ташвишини чекмасдан узоқ муддат денгизларда сузиб юраверса деб орзу қилар эдилар.

Жаҳонда биринчи бўлиб бизнинг мамлакатимизда қурилган «Ленин» атом музёрар кемаси айни муддао эди. Уни ишлатиш кезида катта тажриба тўпланди. Атом музёрарларининг имкониятлари ана шу кема тимсолида турли мутахассислар томонидан ўрганилмоқда.

Ҳозир олимларимиз ва конструкторларимиз шимолдаги денгизларда юришга мосланган янги атом музёрари яратиш устида ишламоқдалар. Бу янги музёрар кема денгизларда кемалар қатновини бир ярим ойга чўзиш имконини беради Бунинг устига унинг қалин музликларни ёриб ўтиш тезлиги икки баравар ортади.

Ана шундай қудратли музёрар кема жуда-жуда зарур эди. Бу музёрар кема Арктика шароитида юк кемалар қатновини яхшилайди. Бунинг устига ядро ёнилғиси билан юрадиган кемалар келажакда Арктикада бутун йил бўйи кемалар қатновини йўлга қўяолади ёки лоақал унинг ғарбий ва шарқий районларида муттасил кема қатновини таъминлай олади. Мамлакатнинг шимолий районлари ишлаб чиқариш кучларини ривожлантириш ҳам шуни тақозо қилади. Ҳозирги пайтда кемалар қатновини бир ой-ярим ой чўзиш ҳам бу ўн минг тонналаб юк деганимиз бўлади, уни нақ олтинга тортиб олса арзийди. Денгиз транспорти энг арзон ва хархашасиз транспортдир. Арктика типидаги янги атомоходлар шимол денгизларида йилига кам деганда олти ой қатновни йўлга қўйишга ёрдам беради.

СССР Кемасозлик саноати министрлигининг мутахассислари яқин келажакда қуриладиган ана шу кема ҳақида гапириб беришди.

«Арктика»нинг ташқи қўриниши биринчи атомоходга ўхшаб кетади. Лекин унинг корпуси яна ҳам мукаммал, кема ташқарисига ўрнатилган ускуналар унинг жисмига ярашиб тушган. Атом саноатининг мутахассислари янги музёрар кема учун мукаммал реактор ясамоқдалар. Бу реактор ёрдамида янги кема «Ленин» номли музёрар кемага нисбатан икки ярим баравар кўп муддат сузиб юриши мумкин. Янги кема бир неча йил мобайнида денгизда кемаларни шатакка олиб юраверишн ва ёнилғиси тугамаслиги мумкин.

Арктикачиларга осон эмас. Атомоходни яратаётганларида мутахассислар экипаж ҳар бир аъзосининг яшаши ва ишлаши учун қулай шароитлар яратиб беришга алоҳида аҳамият беришди. Уларнинг ҳар бири учун алоҳида, ҳавоси янгиланиб турадиган хоналар ажратилади. Ҳароратни ўзгартиб туриш мумкин бўлади.

Салонлар ва кают-компанияни пардозлашда аъло сифатли материаллар ишлатилади. Ҳозир бу хоналарни безатиш устида махсус бадиий-конструкторлик бюроси мутахассислари ишламоқда. «Арктика» кемасида спорт зали ва клуб ҳам бўлади. Музёрарда сузиш учун ҳовуз ҳам қуришмоқчи.

Янгича атомоходлардан иккитасини ясаш ленинградликларга топширилди. Улардан бири келгуси беш йилликда Арктика музликларига чиқади.

В. ШМИГАНОВСКИЙ,
«Известия»нинг махсус мухбири.
(1970 йил 4 февраль сонидан олинди).

Янги атом музёрари мана шундай бўлади.

ЮБИЛЕЙ ФОТО КЎРГАЗМАСИ

Тошкентдаги «Билимлар уйи»да Ўзбекистон Журналистлар союзи бадиий ва ҳужжатли фотосуратлар республика кўргазмаси очилди. Кўргазмани очиш маросимида шаҳар жамоатчилигининг вакиллари, журналистлар ҳозир бўлишди.

Ўзбекистон ССР Журналистлар союзи томонидан уюштирилган бу кўргазма доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган. «Ленин ғоялари яшамоқда ва ғалаба қилмоқда» деган мавзу — кўргазма шиоридир.

Кўргазмага 50 дан ортиқ муаллифнинг 250 дан зиёд асари қўйилган, Тажрибали суратчилар билан бирга ҳаваскор фотомухбирларнинг ҳам асарлари стендлардан муносиб ўрин олган.

Қ. Розиқов, Ш. Османов, И. Збарский, М. Комлев, Р. Шамсутдинов, И. Глауберзон, А. Тўраев, В. Лейзерович ва бошқа шу каби фотомухбирларнинг кўргазма стендларига қўйилган асарларида республикамизнинг фан, маданият намояндалари, илғор ишчилар ва тажрибали пахтакорларнинг ажойиб меҳнатлари акс эттирилган.

Суратда: С. Безносовнинг кўргазма стендига қўйилган «Она қайғуси» номли фотоси.

РАНГ-БАРАНГ ДУНЁ

ЗИЛЗИЛА БЎЛАДИМИ?

ЯПОНИЯДА 1923 йилда «буюк» деб номланган катта зилзила бўлган эди. Орадан қанча йиллар ўтиб кетдию, лекин ҳали ҳам унинг ваҳимаси унутилгани йўқ. Йил ўтган сайин ўшандай катта зилзиланинг яна такрорланиш хавфи ҳам яқинлашиб келаверади, деб ҳисоб-китоб қилишади сейсмологлар. Кўп тажрибалар шуни кўрсатдики, агар Японияда яна қаттиқ зилзила бўлса, мамлакатда бирданига 29 минг жойда ёнғин кўтарилади. Бу ерда зилзила муаммоларига бағишлаб ўтказилган конференция қатнашчилари, агар «буюк» зилзила яна рўй берса Токио ёнғин денгизининг ўртасида қолади, деган хулосага келдилар.

УМРИ ТУГАЁТГАН... ҚУШЛАР

ИБИС—лайлакка ўхшаш жуда чиройли қуш. Японияда у ҳақда жуда кўп қўшиқлар тўқилган, куйлар басталанган. Лекин тўрт-беш йиллардан кейин дунёнинг бирор-бир жойида бу қушнинг сайраганини кишилар эшитмасалар керак. Чунки Япониянинг ўзида ҳам бу қушлар бармоқ билан санарли даражада оз қолган. Мамлакатда паррандаларни ҳимоя қилиш кампанияси авж олдирилганига қарамай, бу қушлар умри тугаб, уруғи йўқ бўлиб кетяпти. Биологлар, далалардаги ибис ейдиган турли ҳашаротлар кимёвий заҳарли дориворлар билан қириб ташланмоқда. Шу сабабли ибис ҳам йўқоляпти, деган тахминни айтмоқдалар.

ТУРЛИ МАМЛАКАТЛАРДА

ЖАМОАТЧИЛИК ТАЛАБИ

БОНН, 3 февраль. (ТАСС). Гессен ўлкасидаги Ханау шаҳридан эшитилган нидо Германия Федератив Республикаси аҳолисини бир ёқадан бош чиқарган ҳолда Америка заҳарловчи моддалари Ғарбий Германия территориясидан чиқариб юборилишига эришмоққа даъват этди. Ханауда бўлиб ўтган конференцияда қатнашган 26 шаҳар ва жамоа вакиллари Федератив Республика Американинг химиявий қуролидан тозаланмагунга қадар курашни давом эттиришга аҳд қилдилар.

Конференцияда сўзга чиққан кўпгина нотиқлар ГДР билан ГФР ўртасида тенг ҳуқуқли муносабатлар ўрнатиш тўғрисида Германия Демократик Республикаси таклиф қилган шартноманинг лойиҳасида ёзилган ҳар икки герман давлати территориясида химиявий ва биологик қурол ишлаб чиқариш, уларни жойлаштириш ёки сақлаш тақиқланади, деган моддасини табрикладилар.

«Заҳарловчи қуролга қарши норозилик ҳаракати» ташкилоти Гессен ўлкасининг аҳолисига мурожаат қилиб, ГФР территориясида ядро, бактериология ва химия қуроли жойлаштирилишига қарши 1970 йилнинг баҳорида янги кампания ўтказишга даъват этди. Шу ташкилотнинг раҳбарларидан бири Карл Подлипни Американинг заҳарловчи модда омборлари тугатилишини талаб қилган номага Ханау аҳолисидан икки мингдан ошиқ киши ўз имзосини қўйганлигини айтди.

БЕРЛИНДА УЧРАШУВ

БЕРЛИН. 3 февраль. (ТАСС). Германия Демократик Республикаси Министрлар Советининг Раиси В. Штоф кеча Берлинга келган СССР ташқи савдо министри Н. С. Патоличевни қабул қилди.

Германия Демократик Республикаси билан СССР ўртасида кейинги йилларга мўлжалланган савдо-иқтисодий алоқаларни ва ҳамкорликни янада кенгайтириш ҳамда мустаҳкамлаш тадбирлари юзасидан бўлган фикрлашув тўла ҳамжиҳатлик ва якдиллик вазиятида ўтди. Узоқ муддатли битимларга асосланган ўзаро савдонинг тинмай ўсиб бораётганлиги ва бу савдо Германия Демократик Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорликни ривожлантиришда муҳим восита бўлаётганлиги мамнуният билан таъкидлаб ўтилди.

Бу йил муддати тугайдиган ГДР билан СССР ўртасидаги беш йилга мўлжалланган товар обороти битимига иккала томон ҳам юксак баҳо берди. Ана шу битим Германия Демократик Республикаси билан СССР халқ хўжаликлари учун зарур бўлган нарсаларни етказиб беришда ташқи савдонинг янада узоқ муддатларга мўлжалланган перспектив битимларини тузиш имконини берди. СССР ташқи савдо министри Н. С. Патоличев Совет Иттифоқида СССРдан Германия Демократик Республикасига нефть ва газ келтиришни анча кўпайтириш юзасидан белгиланган чораларни амалга ошириш учун тайёргарлик кўрилаётганлиги ва газ қувури ёткизилишининг бориши тўғрисида ахборот берди.

Учрашув дўстона ва самимий вазиятда ўтди.

МУЗОКАРАЛАР ТУГАДИ

БАЙРУТ. 3 февраль. (ТАСС). Ливан Бош министри Рашид Караме Қоҳирага қилган икки кунлик визитини тугатиб, ўз ватанига қайтиб келди. Ливан ҳукуматининг бошлиғи Бирлашган Араб Республикаси пойтахтида бўлган вақтида президент Носир билан, шунингдек, Бирлашган Араб Республикасининг вице-президенти Анвар Саодат ва республика ташқи ишлар министри Риад билан иккала томонни қизиқтирувчи проблемалар юзасидан суҳбатлашди.

Бош министр Рашид Караме Байрутга қайтиб келиши биланоқ унинг Қоҳирадаги музокаралари самарали бўлганлигини таъкидлаб ўтди, деб хабар беради миллий информация агентлиги. Маҳаллий газеталар ўз шарҳларида қуйидагиларни таъкидлаб ўтмоқдалар. Қоҳирада бўлган учрашувлар иккала мамлакатнинг Яқин Шарқдаги мавжуд ҳолатга нисбатан ва Исроил агрессияси оқибатларини тугатиш ишида арабларнинг ҳамкорлигини мустаҳкамлаш зарурлиги борасида қарашларининг бирлигини кўрсатди.

СОВЕТ—МАЛИ ПРОТОКОЛИ ИМЗОЛАНДИ

БОМАКО. 4 февраль. (ТАСС). Кеча бу ерда СССР билан Мали Республикаси ўртасида 1970 йилда ўзаро товар етказиб бериш тўғрисидаги протокол имзоланди. Бу протокол СССРдан Малига машиналар, асбоб-ускуналар, запас қисмлар, қора металлар прокати, озиқ-овқат махсулотлари, дори-дармон экспорт қилишини кўзда тутади. Мали ҳам ўз навбатида СССРга ўзи доимо экспорт қилиб келган маҳсулотлар, арахис, пахта, мева шарбати ҳамда давлат корхоналари буюмларини юбориб туради.

Протоколда бу йил ҳар иккала мамлакат ўртасида товар оборотини ўтган йилдагига нисбатан қарийб 50 процент кўпайтириш назарда тутилган.

ЗУЛМАТ ҚЎЙНИДА

Халқаро мавзуда

«Нью-Йорк таймс» газетасини жамиятдаги ўз ўрнини яхши билмайди деб айблаб бўлмайди. Бу газета ўзини Америкадаги ва ҳаттс жаҳондаги энг катта, энг баобрў, энг ҳолис нашрлардан бири деб ҳисоблайди. Газета «Ҳамма янгиликлар эълон қилишга молик» деган гапни шиор қилиб олган. Бу шиор на фақат газетани, ҳатто редакцияга кирганингизда совға сифатида қўлингизга тутқазиладиган гугурт қутичасини ҳам безаб турибди. Яқинда редакциянинг тарихи тўғрисида китоб босилиб чиқди. Китобда газета бамисоли бир подшоликка тенглаштирилган.

«Нью-Йорк таймс» ҳақиқатдан ҳам етакчи буржуа газетасидан бири эканлигига шубҳа қилмаймиз. Тўғри, бу газета бошқа газеталарга нисбатан «семизроқ», арзон шов-шув кетидан қувмайди. Газета сиёсий таъсирчанлиги билан обрў топган. Уни Американинг сармоядорлари ўқишади, ғоят обрўли манба сифатида ундан кўчирмалар келтиришади.

Мана шу «ҳолис» газетанинг ўз ўқувчиларига Ленин ҳақида қандай хикоя қилиб берганини кўриш мароқлидир. Яқинда шаҳар кутубхонасида газетанинг 1917—1924 йиллардаги сонларини (аниқроғи, микрофильмларни) кўриб чиқдим. Газета эртаги кунги тарихчи учун ҳам мўлжаллаб чиқарилганидан, унда босилган ҳамма материалларнинг кўрсаткичи бор. Энг янги тарих ҳақидаги ахборотларни фақат шу газетадан олиш мумкинлиги бунда кўзда тутилган.

Хўш, газетхон, кейинроқ эса тарихчи бу нашрларни ўқиганида Ленин тўғрисида қандай таассуротга эга бўлади? Газета Ленин номини биринчи марта 1917 йил 15 апрелда тилга олди. У Стокгольмга «Петроградга бораётган рус кишиларнинг бир группаси» келганлигини, улар орасида Ленин борлигини хабар қилган эди.

1917 йил 7 ноябрда газетадаги асосий янгилик Нью-Йорк мэрини сайлаш якуни эди. Ўша йили 8 ноябрь куни газета «Большевиклар расмий муассасалар биносини эгаллаб олишди» деб шунчаки бир хабар босди. Якшанба кунлари бу газетага илова тариқасида чиқариладиган «Нью-Йорк таймс мэгэзин» ҳафталиги 18 ноябрь куни Россиядаги воқеаларни ўз кўзи билан кўрган Америка фотомухбири Дональд Томпсоннинг мақоласини эълон қилган эди. Бу шўрнинг қургур мухбир билимдонлик қилиб «Ленин ва большевикларнинг асосий мақсади — банклардаги ва ҳатто хусусий кишилардаги пулларни йиғиб олиб, ўзаро бўлишмоқчи» деган эди. Мақолада «Россияга Гурко ва Корниловга ўхшаган кучли ва содиқ генераллар керак» дейилган эди. Мухбир мақоласини рус большевикларининг куни яқин деган умид билан якунлаган эди.

Октябрь революцияси бўлиб ўтгандан уч ҳафта кейин ҳам «Нью-Йорк таймс» газетаси большевикларни «Петрограддаги баъзи ҳукумат биноларида вақтинча истиқомат қилувчилар» деб атаганди. Орадан тўрт ҳафта ўтгач, газетанинг тоқати-тоқ бўлиб «Россияни қутқаришнинг бирдан-бир йўли — куч ишлатишда» деб ёзди. 1918 йил 15 январда эса газета «Вашингтонда большевикларни ҳатто расмий жиҳатдан танишга мойил бўлган ташкилот ёки айрим кишилар бўлса, улар давлат секретарининг диққат эътиборига ҳавола этилиши керак» деб дўқ урди.

Ленин ва Совет ҳукуматининг фаолиятини акс эттиришда газетанинг асосий мавзуи «немис агентлари» деган сафсатадан нари ўтмади. Бу афсона биринчи марта 1917 йилнинг 28 апрелида эълон қилинган эди. 1 майда шу хусусда редакцион мақола босилиб чиқди. 28 июнда эса газета АҚШнинг Россиядаги элчиси Фрэнсис гапига таяниб, Лениннинг нутқларини... шаҳзода Леопольд Баварский тайёрлаб бераётганлигини ёзди. Чамаси, элчи Россиядаги воқеаларни худди мана шу газета сингари «кузатар» эди.

«Немис» мавзуидаги материаллар айниқса 1918 йили авжига минди. Ҳатто бу ҳақда бутун-бутун саҳифалар чиқди. Газета 1918 йил 1 майдаги сонида «революция урушгачаёқ Берлинда тайёрлаб қўйилган эди» деб ёзди. 16 сентябрь сонида эса, большевиклар революциягача эмас, балки ундан кейин ҳам, революция бўлгач орадан бир йил ўтгандан кейин ҳам маошни «Германия империяси банкидан» олиб келаётганликларини тасдиқламоқчи бўлди. Ноябрнинг дастлабки ҳафталаридан бошлабоқ Россияда немис ҳарбий ҳукмдорлари бошқараётган немис ҳукумати мавжуд деб жар солди.

Ленин вафот этганида ҳам бу газета унинг номига бирор яхши гап тополмади. 1924 йил январдаги мақолаларидан бирида «Россияда ёмон ўйлаб тузилган эксперимент тўла инқирозга учради» деб ёзди.

Неча-неча ўн йилликлар ўтиб, Лениннинг ғоялари нақадар тўғрилигини исботлади. Бу ғояларнинг тантанаси жаҳондаги биринчи социалистик давлатнинг қудрати тобора мустаҳкамланиб бораётганлигида ўзининг ёрқин ифодасини топмоқда. Бошқача қилиб айтганда «эксперимент» яхши ўйлаб тузилганлигидан, бошқа социалистик мамлакатлар юзага келганлигидан, мустамлака системаси барбод бўлганлигидан, капитализмнинг умумий кризиси чуқурлашганлигидан далолат бермоқда.

Ана шу «Нью-Йорк таймс» газетасининг иборaси билан айтганда бутун жаҳон «Болгариядан тортиб Боготогача» замонамизнинг энг буюк сиёсий арбоби туғилган куннинг 100 йиллигини нишонлашга тайёргарлик кўрмоқда. Редакция ҳам бундан четда қолмаётир. Газета Альберт Перри деган кимсанинг мақолаларини бермоқда. Шуниси таажжубланарлики, газетанинг бу ҳақдаги мақолаларини ўқиркансан, редакцияда вақт тўхтаб қолган ми деб ўйлайсан, киши. Чунки ҳамон ўша эски тезислар, «немис» мавзуи қайтарилмоқда.

Ўша Перри деган кимсанинг ёзишича, ҳокимиятни эгаллаб олишда Лениннинг «омади» келган эмиш. Гўё Вақтли ҳукумат унга нисбатан ғоят юмшоқ муносабатда бўлган эмиш. 1917 йил июлида, деб ёзади Перри, «Керенский Ленин ва унинг одамлари билан орани очиқ қилиб қўйиш учун энг қулай имкониятга эга эди». Автор бундан газетхонларнинг ачинишини кутади шекилли.

Бундай мулоҳазалар АҚШ президентларидан бирининг чуқур мазмунга тўла қуйидаги гапларини эслатади. У айтган эдики, агар «Нью-Йорк трибюн» газетаси ўзининг Европадаги мухбири Карл Марксга саҳийроқ пул тўлаганида эди, Маркс капитализм дунёсидан бу қадар ғазабланмаган ва ўз таълимотини яратмаган булурмиди. Энди бунақа гаплар ғирт оми одамнинг гапидан бошқа нарса эмас. Бунақа сафсаталар фалончининг бурни узун бўлмаганида эди..., пистончининг ақли жойида бўлганида эди, деган алахсирашдан сира фарқ қилмайди.

Газетада берилаётган мақолаларда Ленин ва большевиклар Россияда революцион ситуация етилганлиги учун ҳам, худди шу пайтда Ленин партияси ишчи ва деҳқонлар оммасининг манфаатини ифодалаб майдонга чиққанлиги учун ҳам ғалаба қилганлиги ҳақида лом-мим дейилмайди. «Нью-Йорк таймс» ҳамон эски ноғорасини чалмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига» Тезисларида таъкидланганидек, империалистик буржуазия ўз халқлари устидан ҳокимиятни зўрлик йўли билангина эмас, балки алдамчилик йўли билан ҳам ушлаб туради. «Нью-Йорк таймс»нинг эса бу борада — алдамчиликда катта — ярим асрдан кўпроқ тажрибаси бор.

Геннадий ГЕРАСИМОВ,
АПН нинг сиёсий шарҳловчиси.

БЕРТРАН РАССЕЛ ВАФОТ ЭТДИ

ЛОНДОН, 3 февраль. (ТАСС). Ғаниқли инглиз файласуфи ва жамоат арбоби, адабиёт бўйича Нобель мукофотининг лауреати Бертран Рассел бугун Пенриндедратда (Уэльс) 97 ёшида вафот этди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

6.15 — Тонгги концерт. 8.25— Республика санъат усталарининг концерти. 9.30 — С. Хайитбоев. Сюита. 9.50 — Халқаро мавзуларда суҳбат (тожикча). 10.10 — Чолғу куйлари. 11.15 — «Чўлдаги шаҳар обод бўлмоқда» (русча). 11.30 — «Партия йўлбошчимиз» концерт. 13.30 — Болгария ва Румыния композиторларининг енгил куйлари. 15.15 — Т. Иброҳимов. «Алла» поэмаси асосида радиоинсценировка. 16.10 — Ёшлар учун музикали соат. 16.50 — «Правда» газетасининг обзори. 17.00 — «Ёшлар ижоди». Музикали эшиттириш. 18.00 — «Нурхон» музикали драмасидан парчалар. 19.20 — «Хайтарма» ансамбли солистларининг концерти. 20.00 — «Узбекистан индустриальний» радиожурнали. 20.30 — Саноат ходимлари учун концерт. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт. 21.40 — Сиёсий билимлар радио университети. 22.30 — О. Кутуй. «Жўнатилмаган хатлар». Радиопостановка.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

8 февраль кундуз соат 2 да

4—6 СИНФ МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИ УЧУН

МУЗИКАЛИ ЛЕКТОРИЯ
1 АБОНЕМЕНТ БЎЙИЧА
ТЎРТИНЧИ
КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ

ДЎСТЛИК ТАРОНАЛАРИ

(СССР халқларининг ашула, музика ва рақслари).

Лектор — музикашунос
АБДУРАШИД САИДОВ

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — **Тошкент кўрсатади.**

Рус тилида: 18.00 — Теляангиликлар. 18.15 — «ПРОПАГАНДИСТ» 18.45 — Музикали кўрсатув. 19.25—Актёр НИКОЛАЙ ЧЕРКАСОВ (ижодий портрет).

Узбек тилида: 20.25 — Теляангиликлар. 20.40 — Ленинча меҳнат вахтасида 20.55 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. **«Оталар сўзи — ақлнинг кўзи».** 21.30 — **«Уруш ва тинчлик»** (бадиий фильмнинг 3-серияси).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00—**Москва кўрсатади.** 18.00 **Олмаота кўрсатувлари,** 20.15 — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — **Тошкент кўрсатувлари.**

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги

РЕНТГЕНОЛОГИЯ, РАДИОЛОГИЯ ВА ОНКОЛОГИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

(Тошкент шаҳар, Чиғотой кўчаси, 383 уй)

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Лаборатория мудирлари: патоморфология ва шишлар гистохимияси, радиоизотоп диагностикаси, шишларга қарши янги препаратларни синаш бўйича (медицина фанлари кандидатлари ва докторлари);

бўлимларнинг катта илмий ходимлари: ташкилий методика (2 ўрин), клиника (2), рентгенология, радиология; лабораторияларга: патоморфология ва шишлар гистохимияси, канцерогенез механизмлари (медицина фанлари кандидати);

бўлимларнинг кичик илмий ходимлари: рентгенология, радиология (2 ўрин), ташкилий методика (2); лаборатория: электрон микроскопия ва рак штаммаси, канцерогенез механизмлари ва шишлар патоморфологияси (2), шишларнинг ультратовуш диагностикаси, клиник химия ва шишларнинг иммунологияси.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6/II да **Сухайль ва Меҳри,** 7/II да **Русалка,** 8/II да **Евгений Онегин** (кундузи), **Семурғ** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/II да **Бой ила хизматчи,** 7/II да **Шоҳ Эдип,** 8/II да **Олтинчи июль** (кундузи), **Аяжонларим** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/II да **Жон қизлар,** 7/II да **Ажаб савдолар,** 8/II да **Ажаб савдолар** (кундузи). **Паранжи сирлари** (кечқурун).

УЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/II да **Освенцим жаллодлари,** 7/II да **Учинчи орзу,** 8/II да **18 ёшлигим** (кундуз соат 4 да).

НИЗОМИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра доцентлари: миллий группаларда рус тили, мактаб ёшига етмаган болалар педагогикаси;

катта ўқитувчилар: КПСС тарихи, сиёсий иқтисод, педагогика, умумий физика, умумий математика, рус ва чет эл адабиёти, СССР тарихи, СССР халқлари адабиёти, ботаника, ўзбек адабиёти, бошланғич таълим методикаси, музика назарияси ва музика асбобларини чалиш:

ўқитувчилар ва ассистентлар: жисмоний тарбия, чет тиллар, умумий физика, рус ва чет эл адабиёти, математика методикаси, ўзбек тили ва адабиёти методикаси, музика назарияси, хор дирижерлиги ишлаб чиқариш асослари, кутубхонашунослик, умум техника дисциплинаси, янги ва жуда янги тарих, тарих таълими методикаси, умумий тилшунослик.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар: Тошкент шаҳар, Педагогика кўчаси, 103 уйга юборилсин.

КИНО

Хавфли гастроллар — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «МОСКВА», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва 3 да).

Гўзал маликам (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ кундуз соат 5 ва кеч 8 да, «ЧАЙКА» (кундуз соат 2 да).

Махфий миссия (эрталаб соат 10, кундуз 4, кеч 9.45 минутларда). **Тарбиясиз қиз** (кундуз соат 12, 2, кеч 6 ва 8 да): — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ.

Қутлуғ қон (ўзбек тилида, эрталаб соат 10, кундуз 12, кеч 8 яримда) **Сангам** (ўзбек тилида, 3 серия, кундуз соат 4 яримда): — НАВОИЙ НОМЛИ.

Шахмат новелласи — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

М. Хасановнинг диссертация ёқлаши («Совет Ўзбекистони» 25 январь сонига қаралсин)

11 февралга

КЎЧИРИЛАДИ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 26. Редактор — 336545. Редактор ўринбосарлари — 337914, 339323, Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283, Партия турмуши — 333469, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331216, Халқаро ҳаёт — 337604, Коммунистик тарбия — 331455, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 337221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 332347 Оммавий ишлар ва хатлар — 338679, 333553, Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343, Корректура — 337162, Эълонлар — 338142, Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон -48—85, Бухоро 3—31—42, Қарши 22—82, Наманган 21—88, Нукус —42—62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55, Гулистон — 22—09.

№ Г — 30. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583 Р. — 07985.